

SAYILARIN DİLİ

Bu sayımızda TTB Halk Sağlığı Kolu ve Pratisyen Hekim Kolu tarafından birlikte gerçekleştirilen bir araştırmanın bazı verilerini yorumsuz olarak sunmak istiyoruz. 1997 yılında gerçekleştirilene "Sağlık Ocaklarında Durum Saptama" araştırmasının sonuçları aynı yıl İzmir'de yapılan IV. Pratisyen Hekimlik Kongresi'nde sunulmuştur. Araştırmanın verileri 13 ilde (İstanbul, Bursa, Kocaeli, Hatay, Balıkesir, Çanakkale, Tekirdağ, Nevşehir, Kırklareli, Isparta, Burdur, Adıyaman, Bartın) Pratisyen Hekim Bürosu çalışanlarınınca, 4 ilde (Muğla, Giresun, Kırşehir, Karaman) ise posta aracılığıyla toplanmıştır. Araştırmada toplam 338 sağlık ocağı incelenmiştir. İncelenen sağlık ocaklarının (SO) % 28'inin nüfusu 5.000'nin altında, % 19'unun nüfusu 5.000-10.000 arasında, % 20'sinin nüfusu 10.000-20.000 arasında ve % 33'ünün nüfusu ise 20.000'nin üzerindedir. Özellikle İstanbul'da sağlık ocaklarının nüfuslarının fazla olduğu saptanmıştır. Bu ilde sağlık ocaklarının % 72'sinin bakmakla yükümlü olduğu bölge nüfusu 20.000'nin üzerindedir.

Araştırmada incelenen sağlık ocaklarının % 55'inin (166 SO) kendi binasında olduğu, % 35'inin (123 SO) lojmanın bulunduğu saptanmıştır. Sağlık ocaklarının sadece % 17'sinin binek aracı bulunmaktadır.

Sağlık ocaklarında eksikliği saptanan personel ise Tablo-1'de görülmektedir:

Tablo 1: Eksik Personeli Bulunan Sağlık Ocakları

Eksik Personel	SO Sayısı*	%
Hekim	15	4
Ebe	25	7
Sağlık memuru	46	14
Hemşire	56	17
Hizmetli	84	25
RIA sertifikalı ebe-hemşire	158	47
Çevre sağlığı teknisyeni	227	67
Tıbbi sekreter	253	75
Laboratuvar eğitimi almış personel	259	77

*Toplam SO sayısı 338'dir.

Sağlık ocaklarında verilmekte olan laboratuvar hizmetleri Tablo-2'de, yapılması beklendiği halde yapılmadığı saptanan bazı hizmetler Tablo-3'de verilmiştir.

Eksik malzemesi olan sağlık ocaklarının sayıları ise Tablo-4'de verilmiştir.

Tablo 2: SO Verilmekte Olan Bazı Laboratuvar Hiz.

Laboratuvar İncelemesi	SO Sayısı*	%
Gaytada parazit	44	13
Periferik yayma	109	32
Beyaz küre	136	40
İdrar mikroskopisi	151	45
Açlık kan şekeri	163	48
Hemoglobin	178	53

*Toplam SO sayısı 338'dir.

Tablo 3: SO Sunulmadığı Saptanan Bazı Hizmetler

Verilmeyen Hizmetin Türü	Yapmayan SO Sayısı*	%
Aile planlaması hizmeti	38	11
Aşı yapmak	48	14
Kişisel sağlık fişi kullanımı	126	37
İşyeri denetimi	143	42
Köy gezisi	169	50
Su numunesi almak	169	50
150 başlıklı A listesinin kullanımı	176	52
Gıda numunesi almak	228	67
Doğum yaptırmak	288	85

*Toplam SO sayısı 338'dir.

Tablo 4: Eksik Malzemesi Bulunan Sağlık Ocakları

Eksik Malzeme	SO Sayısı*	%
Gazlı bez	17	5
Buzdolabı	19	6
Tansiyon aleti	20	6
Stetoskop	24	7
Bebek terazisi	58	17
Disponible enjektör	66	19
Fotoskop	86	25
Jinekolojik masa	90	27
Mikroskop	105	31
Steril eldiven	114	34
Sterilizatör	118	35
Santrifüj	122	36
Oksijen tüpü	161	48
Thoma lamı	187	55
Kelebek seti	188	56
Ambu	208	61
Aspiratör	235	70
Airway	254	75
Gram boya	304	90
Wright boyası	307	91

*Toplam SO sayısı 338'dir.